Dosarul nr. 3-1230/2023

2-23070942-12-3-17052023

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

23 aprilie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Victor Sîrbu
Grefier Valeria Căinăreanu
Cu participarea:
Avocatul reclamantului Sergiu Gaina
Avocatul terților Dumitru Codreanu

a examinat în ședință publică în procedură de contencios administrativ, cererea de chemare în judecată depusă de FPC „Exfactor Grup" SRL către Inspectoratul de Stat al Muncii, terți ***** *****, ***** *****, **********, **********, **********, **********și **********cu privire la declararea nulității rezultatelor controlului privind cercetarea accidentului de muncă și anularea prescripției indicate în procesul-verbal, -

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces:

La 17.05.2023, FPC „Exfactor Grup" SRL prin intermediul avocatului Gaina Sergiu, a depus cerere de chemare în judecată către Inspectoratul de Stat al Muncii, terți ***** *****, ***** *****, **********, **********, **********, **********și **********cu privire la declararea nulității rezultatelor controlului privind cercetarea accidentului de muncă și anularea prescripției indicate în procesul-verbal.

În motivarea cererii de concretizare a indicat că, la 29 decembrie 2021, a fost emis actul administrativ individual defavorabil în privința FPC „Exfactor Grup" SRL, realizat prin Procesul - verbal nr. ***** privind cercetarea accidentului de muncă. Gravitatea: mortal.

Conform circumstanțelor invocate în procesul - verbal nr. *****, inspectorul de muncă Guja Vasile, a constatat că, cauza mortală a lui **********a survenit în cadrul unui accident de muncă, acordându-i calitatea de angajat meseria de zidar. La fel, s-a pretins nerespectarea pct. 118-120 din Cerințele Specifice de securitate și sănătate pentru șantierele temporare sau mobile, aprobate prin HG nr. 80 din 09.02.2012, cât și art. 17, alin. (1), lit. a) din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186 din 10.07.2008.

Astfel, cu procesul - verbal nr. *****, privind cercetarea accidentului de muncă emis de Inspectoratul de Stat în Muncă, nu este de acord, îl consideră neîntemeiat, bazat

pe aplicarea eronată și incorectă a legislației în vigoare, pe apreciere incompletă, subiectivă și unilaterală a circumstanțelor de fapt și pasibilă de a fi anulată.

Indică că, potrivit art. 3, alin. (2) al Legii securității și sănătății în muncă nr. 186 din 10.07.2008, în partea ce ține de domeniul de aplicare se aplică: a) angajatorilor; b) lucrătorilor; c) reprezentanților lucrătorilor; e) persoanelor care desfășoară muncă neremunerată în folosul comunității sau activității în regim de voluntariat; f) persoanelor care nu au contract individual de muncă încheiat în formă scrisă și pentru care dovada clauzelor contractuale și a prestațiilor efectuate se poate face prin orice alt mijloc de probă; g) persoanelor care, pe durata ispășirii pedepsei în locuri de detenție, lucrează în atelierele instituțiilor penitenciare sau la altei locuri de muncă; h) șomerilor, pe durata participării acestora la o formă de pregătire profesională.

După cum rezultă, de norma instituită de legiuitor, aplicarea acesteia survine, numai în cazuri expres prevăzute, or, din materialele dosarului administrativ nu rezultă că, între defunctul **********și FPC „Exfactor Grup” SRL ar fi existat un acord de muncă și/sau de prestări servicii, și/sau dacă au parvenit careva indicații din partea persoanelor responsabile din cadrul reclamantei pentru a presta careva servicii de construcții la adresa vizată.

În baza dispozițiilor art. 19, alin. (1) - (3) al Legii 186/2008 securității și sănătății în muncă, prevede că, fiecare lucrător își va desfășura activitatea în conformitate cu pregătirea profesională și instruirea sa, precum și cu instrucțiunile de securitate și sănătate în muncă primite din partea angajatorului, astfel încât să nu expună la pericol de accidentare sau de îmbolnăvire profesională nici propria persoană și nici alte persoane care ar putea fi afectate de acțiunile sau de omisiunile lui în timpul lucrului.

Pentru realizarea dispozițiilor alin. (1), lucrătorii sânt obligați: să utilizeze corect mașinile, aparatele, uneltele, substanțele periculoase, echipamentele de transport și alte mijloace de producție; să utilizeze corect echipamentul individual de protecție pus la dispoziție și, după utilizare, să îl înapoieze sau să îl pună la locul destinat pentru păstrare; să excludă deconectarea, schimbarea sau mutarea arbitrară a dispozitivelor de protecție ale mașinilor, aparatelor, uneltelor, instalațiilor, clădirilor și altor construcții, precum și să utilizeze corect aceste dispozitive; să comunice imediat angajatorului și/sau lucrătorilor desemnați orice situație de muncă pe care au motive întemeiate să o considere un pericol grav pentru securitate și sănătate, precum și orice defecțiuni ale sistemelor de protecție; să aducă la cunoștință conducătorului locului de muncă și/sau angajatorului orice caz de îmbolnăvire a lor la locul de muncă sau orice accident de muncă suferit de ei; să coopereze cu angajatorul și/sau cu lucrătorii desemnați, atâta timp cât este necesar, pentru a face posibilă realizarea oricăror măsuri sau cerințe dispuse de inspectorii de muncă sau pentru a da posibilitate angajatorului să se asigure că mediul de lucru este în siguranță și nu prezintă riscuri profesionale în activitatea lucrătorului; să însușească și să respecte instrucțiunile de securitate și sănătate în muncă. Alin. (3) Obligațiile prevăzute la alin.(1) se aplică, după caz, și altor persoane specificate la art.3 alin.(2) lit. c) - h)

Atrage atenție instanței de judecată, că lipsa unui raport de muncă între părți urmează a fi considerată un viciu fundamental esențial ce poate atrage anularea actului administrativ individual defavorabil emis în asemenea circumstanțe, deoarece,

reabilitatea actului cu asemenea deficiențe nefiind posibilă. Deși, reclamanta FPC „Exfactor Grup” SRL a invocat acest argument, pârâta nu a verificat și nu s-a pronunțat asupra acestuia. Astfel, reclamanta este de părerea că instanța de judecată, urmează să constate depășirea de către Inspectoratului de Stat al Muncii a atribuțiilor privind interpretarea actelor normative. Prevederile actelor normative aferente Legii securității și sănătății în muncă, trebuie interpretate „in corpore”, și nu doar fragmentar care luate independent, ar crea impresia că, compania de construcție FPC „Exfactor Grup” SRL nu respectă careva prevederi legale în cadrul prestării serviciilor de construcție a imobililor în concordanță cu actele legislative în vigoare.

Potrivit art. 21 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Potrivit art. 10, alin. (1) din Codul administrativ al RM, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Potrivit art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege. O altă persoană decât autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege. Art. 20 din Codul administrativ, prevede că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod. În acest sens, reține că, respectarea principiului preeminenței dreptului constituie una din exigențele unui proces echitabil în sensul art. 6 par.(1) din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (Roșea contra Moldovei, nr. 6267/02 din 22 martie 2005. Inserat în preambulul Convenției Europene și Statutul Consiliului Europei, constituind în același timp atât un important impuls la adoptarea Convenției (Golder contra Regatului Unit al Marei Britanii, nr.4451/70 din 21 februarie 1975, par.34, f.d.30), cât și parte integrantă a Convenției în conformitate cu prevederile art. 31 alin. (2) al Convenției de la Viena, nu poate fi neglijat la soluționarea pricinilor civile potrivit prevederilor art. 12 CPC.

Conform dispozițiilor art. 1, alin. (3) al Constituției Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curții Constituționale, (hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 19 ianuarie 1998, publicată în Monitorul Oficial nr. 12-13/8 din 19 februarie 1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lu/i publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție și Legi.

Cu privire la ilegalitatea actului administrativ individual defavorabil reclamantul face trimitere la art. 118, alin. (1) din Codul administrativ al RM. Motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui

act administrativ individual. în motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii.

Mai indică și prevederile art. 118, alin. (2) din Codul administrativ, Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: motivarea în drept - temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; motivarea în fapt - oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul; în cazul actelor administrative defavorabile - o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc.

Mai indică art. 118, alin. (3) și alin. (4) din Codul administrativ, (3) Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia, precum și Motivarea nu este obligatorie în cazul în care: autoritatea publică admite o petiție în totalitate fără ca prin decizia de soluționare a ei să fie afectate drepturile sau interesele legitime ale altor persoane; acest lucru este prevăzut expres de lege; sau autoritatea publică emite acte administrative individuale de același fel într-un număr mai mare sau automatizat și, conform circumstanțelor de fapt ale cazului în parte, nu se cere o motivare.

Astfel, legiuitorul a instituit prin aceste norme, un cod de conduită inspectorilor din cadrul autorităților de control privind obligația de a motiva procesul - verbal atât în fapt, cât și în drept. Una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor, stabilite de Constituție și legi, iar, Inspectoratul de Stat al Muncii al RM, nefiind o excepție în acest sens (HCC nr. 2 din 19.01.1998 MO nr. 12-13/8 din 19.02.1998).

Conform art. 19 din Cod administrativ, cererea prealabilă este instituția care oferă o cale de soluționare prejudiciară a litigiilor administrative.

Conform art. 162, alin. (1) și alin. (2) din Codul administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale. Dacă autoritatea publică nu soluționează petiția în termenele prevăzute de prezentul cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă. Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul; b) emiterea unui act administrativ individual.

Potrivit art. 165 din Codul administrativ al RM, cererea prealabilă se depune în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea actului administrativ individual ori a respingerii petiției. Daca autoritatea publică nu soluționează cererea în termenul prevăzut de prezentul cod, cererea prealabilă poate fi depusă în decursul unui an de la expirarea termenului. Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau este indicată incorect, cererea prealabilă poate fi depusă în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ

ori a respingerii petiției. Nulitatea unui act administrativ individual poate fi invocată și fără obligația de a respecta un termen.

Astfel, după cum rezultă din normele citate, reclamanta a respectat procedura de instituită de legiuitorul ce ține de contestarea rezultatelor controlului, or, coroborat la aii. 141, alin. (1) și alin. (4) din Cod administrativ, un act administrativ individual este nul dacă conține un viciu deosebit de grav și acest lucru este evident în cadrul aprecierii concludente a tuturor circumstanțelor care se iau în considerare, precum și, autoritatea publică poate constata nulitatea oricând din oficiu. La cerere nulitatea se constată în măsura în care solicitantul are un interes îndreptățit pentru a o solicita.

Solicită partea reclamantă FPC „Exfactor Grup" SRL:

- declararea nulității rezultatelor controlului expuse în Procesul - verbal nr. *****privind cercetarea accidentului de muncă. Gravitatea: mortal;

- anularea prescripției de înlăturare a neconformităților din procesul - verbal de control adițional nr. ISM - 2021-PV -62001 din 29.12.2022.

La 24.07.2023, prin intermediul cancelariei Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), din partea pârâtului, Inspectoratul de Stat al Muncii, a parvenit referința pe marginea cererii de chemare în judecată, prin care autoritatea şi-a exprimat dezacordul cu acțiunea înaintată, solicitând respingerea acesteia ca neîntemeiată (f.d. 20-21).

În motivarea referinței pârâtul menționează că, un exemplar al dosarului administrativ de cercetare a accidentului de muncă care conține inclusiv Procesului-verbal de control nr. ISM-2021-62001 (f/d admin. 1- 3) din data de 29.12.2022, emis de către Inspectoratul de Stat al Muncii a fost înmânat reclamantei FPC „Exfactor-Grup" SRL sub semnătură și ștampilă la data de 03.01.2022.

Ulterior, la 04.05.2023, ignorând modalitatea şi termenul de contestare , reieșind din conținutul acțiunii în contencios administrativ , reclamanta își întemeiază contestația pe faptul că nu s-a aflat într-un raport de muncă cu **********care la data de 08.09.2021 a suferit un accident de muncă mortal pe teritoriul șantierului de construcții ce aparținea FPC „Exfactor-Grup" SRL .

În cadrul cercetării însă au fost acumulat probatoriu pertinent care dovedește incontestabil munca prestată de **********și persoanele care au încălcat prevederile actelor legislative și normative din domeniu securității muncii.

În ședința de judecată avocatul reclamantului Sergiu Gaina, în baza mandatului seria MA nr. 1928582 din 16.05.2023, a susținut integral acțiunea și au solicitat admiterea pretențiilor conform motivelor de fapt și de drept invocate.

Reclamantul FPC „Exfactor Grup" SRL, în ședință de judecată nu s-a prezentat, fiind înștiințat despre derularea procesului. Astfel, ținând cont de faptul că părțile neprezente în ședință de judecată au fost citate despre examinarea cauzei, instanța de judecată a dispus în temeiul art. 218 lit. d) Cod administrativ, examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Pârâtul Inspectoratul de Stat al Muncii, în ședință de judecată nu s-a prezentat, fiind înștiințat despre derularea procesului. Astfel, ținând cont de faptul că părțile neprezente în ședință de judecată au fost citate despre examinarea cauzei, instanța de judecată a dispus în temeiul art. 218 lit. d) Cod administrativ, examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Terții ***** *****, ***** *****, **********, **********, **********, **********și **********, în ședință de judecată nu s-ao prezentat, fiind înștiințați despre derularea procesului. Astfel, ținând cont de faptul că părțile neprezente în ședință de judecată au fost citate despre examinarea cauzei, instanța de judecată a dispus în temeiul art. 218 lit. d) Cod administrativ, examinarea cauzei în lipsa acestora.

Aprecierea instanţei de judecată:

Examinând cererea de chemare în judecată, audiind explicaţiile părţilor prezente, cercetând probele anexate la dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, studiind normele legii aplicabile, instanţa de judecată ajunge la concluzia că cererea de chemare în judecată depusă de FPC „Exfactor Grup” SRL către Inspectoratul de Stat al Muncii, terți ***** *****, ***** *****, **********, **********, **********, **********și **********cu privire la declararea nulității rezultatelor controlului privind cercetarea accidentului de muncă și anularea prescripției indicate în procesul-verbal, este una neîntemeiată şi urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Conform art. 2 alin. (1) Cod administrativ, prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanţilor la raporturile administrative, atribuţiile autorităţilor publice administrative şi ale instanţelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile şi obligaţiile participanţilor în procedura administrativă şi cea de contencios administrativ.

Conform art. 3 Cod administrativ, Legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Conform art. 18 Cod administrativ, interesul public vizează ordinea de drept, democraţia, garantarea drepturilor şi a libertăţilor persoanelor, precum şi obligaţiile acestora, satisfacerea necesităţilor sociale, realizarea competenţelor autorităţilor publice, funcţionarea lor legală şi în bune condiţii.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia.

Potrivit art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Potrivit art. 225 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar; d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

Conform art.206 alin.(1) Cod administrativ, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

Potrivit art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Analizând circumstanțele speței în coraport cu normele legale precitate, instanța de judecată constată că, reclamantul a respectat procedura de depunere a acțiunii, precum și termenul de depunere a acțiunii în instanța de contencios administrativ, motiv pentru care instanța judecătorească constatând că acțiunea este admisibilă, va examina fondul acesteia.

Reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul şi care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanţei de contencios administrativ competente pentru a obţine anularea actului, recunoaşterea dreptului pretins şi repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Fiind investită cu atribuția cercetării stării de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, în temeiul art. 22 și 219 Cod administrativ, instanța de judecată reține că obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constituie anularea actelor administrative individuale.

În privința competenței instanței de judecată la examinarea acțiunii în contencios administrativ se constată că competența în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău. Prin urmare acțiunea este depusă cu respectarea prevederilor art. 191 alin. (1), art. 192 alin. (2) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ.

Astfel, instanța de judecată constată că acțiunea este admisibilă.

Din materialele cauzei, instanța reține că, prin procesul-verbal nr. ***** din 29.12.2022, se atestă că la 08.10.2021, pe șantierul de construcție al complexului locativ din bd. Mircea cel Bătrân 41, mun. Chișinău, care aparține FPC „Exfactor-Grup” SRL, a avut loc accident de muncă cu urmări mortale, victima fiind **********, cu funcția de zidar. În cadrul procedurii administrative, s-a stabilit că **********a fost admis la muncă fără încheierea unui contract individual de muncă, fără efectuarea instruirii în

domeniul securității și sănătății în muncă, fără control medical la angajare și fără a fi dotat cu echipament individual de protecție. La data producerii accidentului, lucrările se desfășurau la etajul 14 al bl. nr. 9, în absența balustradelor de protecție și a altor mijloace de ancorare, iar victima a căzut de la înălțime de pe masă de lucru improvizată.

La 04.05.2023, partea reclamantă a depus cerere prealabilă prin care a solicitat anularea procesului-verbal nr. ***** din 29.12.2022.

Prin decizia nr. 784 din 26.05.2023, Inspectoratul de Stat al Muncii a respins cererea prealabilă depusă de SRL „Exfactor-Grup".

Prin raportul de expertiză judiciară nr. ***** din 01.11.2022, s-au stabilit următoarele concluzii:

1. Evenimentul produs la data de 08.10.2021, pe teritoriul șantierului de construcții a SRL „Exfactor-Grup", din mun. Chișinău, *****, soldat cu decesul cet. **********, a.n. *****, reprezintă accident individual de muncă mortal.

2. Cauza nemijlocită a accidentului individual de muncă mortal produs la data de 08.10.2021, pe teritoriul șantierului de construcții a SRL „Exfactor-Grup", din mun. Chișinău, *****, soldat cu decesul cet. **********, a.n. *****, este pierderea echilibrului și căderea de la înălțime a numitului.

3. La data de 08.10.2021, pe teritoriul șantierului de construcții a SRL „Exfactor-Grup", din mun. Chișinău, *****, nu s-au respectat cerințele legale din domeniul siguranței ocupaționale, precum și din actele/documentele interne a unității vizate, aferente domeniului de securitate și sănătate în muncă, și anume:

- De către directorul SRL „Exfactor-Grup", în persoana cet. ***** nu s-au respectat prevederile din: Codul Muncii al RM nr. 154/2003, și anume: art. 48 alin. (1), at. 49 alin. (1) lit. e), art. 57 și art. 58 alin. (1); Legea RM nr. 186/2008, și anume: art. 9 alin. (1), art. 10 alin. (1) și alin. (3) lit. g), art. 11 alin. (1), (2) și (3), art. 13 lit. e), g), i), j), k), l), m), o) și v), art. 17 alin. (1) lit. a) și alin. (7); HG nr. 80 din 09.02.2012, Titlul III, Cap. II, Secțiunea a 5-a, pnct. 118, 119 și 120; NCM A.08.02-2014, pnct. 10.1.2 și 10.2.2; Fișa de post pnct. 11, subpnct. 5, rândul 6; și din planul anual de protecție și prevenire pentru anul 2021 a SRL „Exfactor-Grup", pnct. 2, coloana a 4-a compartimentul/rândul 1.

- De către șeful de resurse umane a SRL „Exfactor-Grup", în persoana cet. *****, nu s-au respectat prevederile din fișa de post, și anume: rândul 3, 6, 7,10 și 15 din Capitolul 8-Domeniul Resurse Umane; rândul 1, 4, 5 din Capitolul 8 - Domeniul Securitate și sănătate în muncă.

- De către dirigintele de șantier a SRL „Exfactor-Grup", în persoana cet. *****u *****, nu s-au respectat prevederile din: fișa de post, și anume: rândul 1 și 5 din Capitolul 11 - Responsabilități și sarcini; instrucțiunea de îndatoriri funcționale în domeniul protecției muncii, nr. ISSM5: pnct. 1, 2, 6, 7, 8, 9, 10, 11 și 12; și din planul anual de protecție și prevenire pentru anul 2021 a SRL „Exfactor-Grup", pnct. 2, coloana a 4-a compartimentul/rândul 1.

De remarcat faptul că, pe actele/documentele vizate nu este aplicată nici o semnătură, întru a determina dacă numitul a luat cunoștință cu ele.

- De către maistrul SRL „Exfactor-Grup", în persoana cet. ***** *****, nu s-au respectat prevederile din instrucțiunea de îndatoriri funcționale în domeniul protecției

muncii nr. ISSM6, și anume: pnct. 1, 2, 6, 7, 8, 9, 10, 11 și 12; și din planul anual de protecție și prevenire pentru anul 2021 a SRL „Exfactor-Grup”, pnct. 2, colo*****a 4-a compartimentul/rândul 1.

De remarcat faptul că, pe actele/documentele vizate nu este aplicată nici o semnătură, întru a determina dacă numitul a luat cunoștință cu ele.

- De către cet. **********, nu s-au respectat prevederile Legii RM nr. 186/2008, și anume: art. 19 alin. (1) și alin. (2) lit. d), art. 20 lit. c).

4.11. La momentul producerii accidentului individual de muncă mortal, produs la data de 08.10.2021, pe teritoriul șantierului de construcții a SRL „Exfactor-Grup”, din mun. Chișinău, *****, în urma căruia a decedat cet. **********, a.n. *****, nu s-au respectat prevederile legale din domeniu siguranței ocupaționale, precum și prevederile interne aferente securității și sănătății în muncă, și anume:

- De către directorul SRL „Exfactor-Grup”, în persoana cet. ***** nu s-au respectat prevederile din: Legea RM nr. 186/2008, și anume: art. 9 alin. (1) și art. 13 lit. i) și o); din planul anual de protecție și prevenire pentru anul 2021 a SRL „Exfactor-Grup”, pnct. 2, coloana a 4-a compartimentul/rândul 1.

- De către șeful de resurse umane a SRL „Exfactor-Grup”, în perso*****cet. *****, nu s-au respectat prevederile din fișa de post, și anume: rândul 15 din Capitolul 8 - Domeniul Resurse Umane.

- De către dirigintele de șantier a SRL „Exfactor-Grup”, în persoana cet. *****u *****, nu s-au respectat prevederile din instrucțiunea de îndatoriri funcționale în domeniul protecției muncii, nr. ISSM5: pnct. 2, 7, 9, 10, 11 și 12; și din planul anual de protecție și prevenire pentru anul 2021 a SRL „Exfactor-Grup”, pnct. 2, coloana a 4-a compartimentul/rândul 1.

De remarcat faptul că pe instrucțiunea vizată nu este aplicată nici o semnătură, întru a determina dacă numitul a luat cunoștință cu ea.

- De către maistrul SRL „Exfactor-Grup”, în persoana cet. ***** *****, nu s-au respectat prevederile din instrucțiunea de îndatoriri funcționale în domeniul protecției muncii, nr. ISSM6: pnct. 2, 7, 9, 10, 11 și 12; și din planul anual de protecție și prevenire pentru anul 2021 a SRL „Exfactor-Grup”, pnct: 2, coloana a 4-a compartimentul/rândul 1.

De remarcat faptul că pe instrucțiunea vizată nu este aplicată nici o semnătură, întru a determina dacă numitul a luat cunoștință cu ea.

- De către cet. **********, nu s-au respectat prevederile art. 20 lit. c) a Legii RM nr. 186/2008.

La data de 08.10.2021, la șantierul de construcții a SRL „Exfactor-Grup”, din mun. Chișinău, *****, responsabilii cu funcție de răspundere din cadrul unității vizate, de îndeplinirea cerințelor regulamentelor de securitate și sănătate în muncă erau: directpr Tonu Vladimir; șeful de resurse umane - cet. *****; dirigintele de șantier *****u *****; și maistrul - ***** *****.

6. În conformitate cu scrisoare nr. 01-32/1-4/22-8186 din 01.11.2022, a Procuraturii mun. Chișinău, oficiul Principal, procuror - Mihail Cebotari, la data de 08.11.2021 între

SRL „Exfactor-Grup” și cet. **********, nu era încheiat un contract individual sau colectiv de muncă.

7. La data de 08.10.2021, la efectuarea lucrărilor de zidărie la etajul 14 a blocului *****l șantierului de construcții a SRL „Exfactor-Grup”, din mun. Chișinău, *****, cet. **********, a.n. *****, nu a fost instruit, astfel, nu i-au fost aduse la cunoștință prevederile: fișei de evaluare a riscurilor profesionale pentru funcția de zidar; planului anual de protecție și prevenire; precum și prevederile instrucțiunilor de securitate și sănătate în muncă aferente muncii prestate.

8. Instrucțiunile de securitate și sănătate în muncă elaborate și aprobate la SRL „Exfactor-Grup”, cu nr. ISSM9, ISSM42 și ISSM44, prezentate spre examinare nu corespund pnct. 77 din Cap. XI a HG nr. 95 din 05.02.2009, iar instrucțiunea nr. ISSM2 corespunde parțial pnct. 61 a Cap. X, secț. a 2-a din HG nr. 95/2009, lipsă fiind subiectul privind consecințele posibile ale necunoașterii și nerespectării actelor normative de securitate și sănătate în muncă, precum și riscurile profesionale ale unității.

9. La data de 08.10.2021, cet. **********, a.n. *****, efectua lucrări de zidărie, la etajul 14 al blocului ***** șantierului de construcții a SRL „Exfactor-Grup”, din mun. Chișinău, *****. Acte/documente confirmative de studii care ar determina capacitatea acestuia de a executa lucrări de zidărie nu au fost prezentate spre examinare. La data nominalizată la șantierul de construcție vizat numitul nu avea dreptul și nici obligația să presteze o asemenea muncă.

10. Efectuarea lucrărilor de zidărie de către cet. **********, a.n. *****, la data de 08.10.2021, la etajul 14 a blocului ***** șantierului de construcții a SRL „Exfactor-Grup”, din mun. Chișinău, *****, nu corespunde cerințelor normelor de securitate și sănătate în muncă, prevăzute de NCM A.08.02-2014, Legea RM 186/2008, HG 95/2009, precum și normelor interne prestabilite la unitatea vizată.

11. În cazul în care, până la data de 08.10.2021 la SRL „Exfactor-Grup”, erau implementate toate măsurile/acțiunile de securitate și sănătate în muncă prevăzute de actele normative în vigoare, precum și de actele normative interne, probabilitatea producerii accidentului individual de muncă mortal, suferit de către cet. Anrieș *****, a.n. *****, era să fie diminuată.

12. Între nerespectările consemnate în concluzia nr. 3, admise de către SRL „Exfactor-Grup”, în persoana directorului și producerea accidentului individual de muncă mortal din 08.10.2021 pe teritoriul șantierului de construcții din mun. Chișinău, *****, soldat cu decesul cet. **********, a.n. *****, există legătură cauzală indirectă majoră.

13. Între nerespectările consemnate în concluzia nr. 3, admise de către dirigintele de șantier - *****u *****, maistrul - ***** ***** și șeful resurse umane - *****, și producerea accidentului individual de muncă mortal din 08.10.2021, pe teritoriul șantierului de construcții din mun. Chișinău, *****, soldat cu decesul cet. **********; a.n. *****, există legătură cauzală directă.

14. Conform art. 88 alin. (3) pnct. 2) al Codului de Procedură Penală, refuz de a formula concluzii privind probabilitatea prevenirii decesului cet. **********, a.n. *****, în cazul în care era instruit în domeniul securității și sănătății în muncă, deoarece nu ține de competența expertului judiciar.

15. Conform art. 88 alin. (3) pnct. 2) al Codului de Procedură Penală, refuz de a formula concluzii referitor la nerespectările prezumtive admise de către cet. **********, a.n. *****, în cazul în care ста nnwjat la SRL „Exfactor-Grup”,.precum și în cazul în care era să fie instruit, deoarece nu ține ds competența expertului juaiciar."

16. Cet. **********, a.n. *****, anterior începerii lucrărilor de zidărie, la data de 08.10.2021 pe teritoriul șantierului de construcții a SRL „Exfactor-Grup”, din mun. Chișinău, *****, etajul 14 blocul nr. 9, era în drept să refuze efectuarea lucrărilor cu risc sporit de accidentare, indiferent că avea sau nu o înțelegere scrisă (contract de muncă) cu titularul raportului de muncă (SRL „Exfactor-Grup”).

Potrivit certificatului de deces din 12.10.2021, eliberat de către Primăria Scumpia, r-nul Ialoveni, se atestă că **********a decedat în mun. Chișinău la data de 08.10.2021.

Conform art. 3 din Legea nr. 186 din 10.07.2008 securităţii şi sănătăţii în muncă.

(1) Dispoziţiile prezentei legi se aplică în toate domeniile de activitate atît publice, cît şi private.

(2) Dispoziţiile prezentei legi se aplică:

a) angajatorilor;

b) lucrătorilor;

c) reprezentanţilor lucrătorilor;

d) persoanelor care solicită angajarea în cîmpul muncii, aflate în unitate cu permisiunea angajatorului, în perioada de verificare prealabilă a aptitudinilor profesionale;

e) persoanelor care desfăşoară muncă neremunerată în folosul comunităţii sau activităţi în regim de voluntariat;

f) persoanelor care nu au contract individual de muncă încheiat în formă scrisă şi pentru care dovada clauzelor contractuale şi a prestaţiilor efectuate se poate face prin orice alt mijloc de probă;

g) persoanelor care, pe durata ispăşirii pedepsei în locuri de detenţie, lucrează în atelierele instituţiilor penitenciare sau la alte locuri de muncă;

h) şomerilor, pe durata participării acestora la o formă de pregătire profesională

(3) Prezenta lege nu este aplicabilă dacă unele caracteristici inerente anumitor activităţi specifice forţelor armate, poliţiei sau serviciilor de protecţie civilă sînt, în mod inevitabil, în contradicţie cu dispoziţiile ei. În acest caz, securitatea şi sănătatea lucrătorilor se vor asigura ţinîndu-se cont, în măsura posibilităţii, de dispoziţiile prezentei legi.

Conform art. 9 din Legea nr. 186 din 10.07.2008 securităţii şi sănătăţii în muncă.

(1) Angajatorul este obligat să asigure securitatea şi sănătatea lucrătorilor sub toate aspectele ce ţin de activitatea desfăşurată.

(2) În cazul în care angajatorul apelează la servicii externe de protecţie şi prevenire, el nu este exonerat de responsabilităţile sale în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă.

(3) Obligaţiile lucrătorilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă nu aduc atingere principiului responsabilităţii angajatorului.

Conform art. 10 din Legea nr. 186 din 10.07.2008 securităţii şi sănătăţii în muncă.

(1) În cadrul responsabilităţilor sale, angajatorul este obligat să ia măsurile necesare pentru protecţia securităţii şi sănătăţii lucrătorilor, inclusiv pentru prevenirea riscurilor profesionale, asigurarea informării şi instruirii, precum şi pentru asigurarea organizării şi a mijloacelor necesare.

(2) Angajatorul este obligat să vegheze la adaptarea măsurilor prevăzute la alin. (1), ţinînd seama de schimbarea împrejurărilor, cu scopul de a ameliora situaţia existentă.

(3) Angajatorul este obligat să aplice măsurile prevăzute la alin.(1) şi (2) în baza următoarelor principii generale de prevenire:

a) evitarea riscurilor profesionale;

b) evaluarea riscurilor profesionale ce nu pot fi evitate;

c) combaterea riscurilor profesionale la sursă;

d) adaptarea locului de muncă în funcţie de necesităţile persoanei, inclusiv ale persoanelor cu dizabilităţi, în special în ceea ce priveşte adaptarea rezonabilă a locului de muncă, alegerea echipamentelor de lucru, a metodelor de producţie şi de lucru, în vederea atenuării muncii monotone şi a muncii normate şi reducerii efectelor acestora asupra sănătăţii;

e) adaptarea la progresul tehnic;

f) înlocuirea aspectelor periculoase prin aspecte nepericuloase sau mai puţin periculoase;

g) dezvoltarea unei politici de prevenire ample şi coerente, care să includă tehnologia, organizarea muncii, condiţiile de muncă, relaţiile sociale şi influenţa factorilor legaţi de mediul de lucru;

h) acordarea priorităţii măsurilor de protecţie colectivă faţă de măsurile de protecţie individuală, cu excepţia cazurilor cînd acestea se referă la persoanele cu dizabilităţi;

i) asigurarea lucrătorilor cu instrucţiunile corespunzătoare privind securitatea şi sănătatea în muncă.

j) furnizarea de noi tehnologii şi dispozitive de asistenţă, de instrumente şi echipamente care să permită persoanelor cu dizabilităţi menţinerea locului de muncă;

k) crearea şi menţinerea unor condiţii igienice pentru viaţă şi muncă;

l) propagarea odihnei active în rîndul salariaţilor.

(4) Fără a aduce atingere celorlalte dispoziţii ale prezentei legi şi ţinînd seama de natura activităţilor din unitate, angajatorul este obligat:

a) să evalueze riscurile profesionale, în special la alegerea echipamentelor de lucru, a substanţelor sau a preparatelor chimice utilizate, precum şi la amenajarea locurilor de muncă;

b) să asigure, ulterior evaluării prevăzute la lit.a) şi în funcţie de necesităţi, aplicarea de către angajator a măsurilor de prevenire, precum şi a metodelor de producţie şi de lucru care să ducă la îmbunătăţirea nivelului securităţii şi al protecţiei sănătăţii lucrătorilor şi să fie integrate în toate activităţile unităţii respective şi la toate nivelurile ierarhice;

c) să ia în considerare capacitatea lucrătorilor în ceea ce priveşte s*****tatea şi securitatea acestora ori de cîte ori le încredinţează o sarcină;

d) să se asigure că planificarea şi introducerea de noi tehnologii fac obiectul consultării lucrătorilor şi/sau a reprezentanţilor lor în ceea ce priveşte consecinţele alegerii echipamentului, condiţiilor de lucru şi mediului de lucru asupra securităţii şi sănătăţii lucrătorilor;

e) să ia măsurile corespunzătoare pentru ca în zonele de risc grav şi specific să poată avea acces numai salariaţii care au primit instrucţiuni adecvate privind securitatea şi sănătatea în muncă.

(5) Fără a aduce atingere celorlalte dispoziţii ale prezentei legi, în cazul în care la acelaşi loc de muncă se află lucrători ai mai multor unităţi, angajatorii acestora sînt obligaţi:

a) să coopereze în vederea aplicării dispoziţiilor privind securitatea, sănătatea şi igiena în muncă, luînd în considerare natura activităţilor;

b) să îşi coordoneze acţiunile de protecţie şi prevenire a riscurilor profesionale, luînd în considerare natura activităţilor;

c) să se informeze reciproc despre riscurile profesionale;

d) să informeze lucrătorii şi/sau reprezentanţii acestora despre riscurile profesionale.

(6) Mijloacele financiare cheltuite de către angajator pentru realizarea măsurilor de securitate şi sănătate în muncă sînt deductibile.

(7) Măsurile privind securitatea, igiena şi sănătatea în muncă nu vor comporta, în nici o situaţie, obligaţii financiare din partea lucrătorilor.

Conform art. 11 din Legea nr. 186 din 10.07.2008 securităţii şi sănătăţii în muncă.

1) Fără a aduce atingere obligaţiilor prevăzute la art.9 şi 10, angajatorul desemnează unul sau mai mulţi lucrători care să se ocupe de activităţile de protecţie şi prevenire a riscurilor profesionale în unitate.

(2) Lucrătorii desemnaţi nu trebuie să fie dezavantajaţi ca urmare a desfăşurării activităţilor de protecţie şi prevenire a riscurilor profesionale.

(3) Lucrătorii desemnaţi trebuie să dispună de timpul necesar pentru a-şi putea îndeplini obligaţiile ce rezultă din prezenta lege.

(4) În cazul în care resursele unităţii respective nu sînt suficiente pentru organizarea activităţilor de protecţie din lipsa personalului specializat, angajatorul este obligat să recurgă la servicii externe de protecţie şi prevenire şi prevenire acreditate în modul prevăzut de lege.

(5) În cazul în care angajatorul recurge la serviciile externe de protecţie şi prevenire, acestea vor fi informate de către angajator asupra factorilor cunoscuţi sau suspectaţi ca avînd efecte asupra securităţii şi sănătăţii lucrătorilor şi vor avea acces la informaţiile prevăzute la art.14 alin. (2).

(6) Lucrătorii desemnaţi vor avea, în special, atribuţii privind securitatea şi sănătatea în muncă şi, cel mult, atribuţii complementare.

(7) În toate cazurile:

a) lucrătorii desemnaţi trebuie să aibă absolvite cursurile de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă şi să dispună de mijloacele necesare;

b) serviciile externe de protecţie şi prevenire consultate trebuie să aibă capacităţile şi mijloacele personale şi profesionale necesare;

c) lucrătorii desemnaţi şi serviciile externe de protecţie şi prevenire consultate trebuie să fie în număr suficient pentru a putea asigura organizarea măsurilor de protecţie şi prevenire, ţinînd cont de mărimea unităţii şi/sau de riscurile la care sînt expuşi lucrătorii, precum şi de distribuţia acestora în cadrul unităţii.

(8) Protecţia şi prevenirea riscurilor profesionale, care fac obiectul prezentului articol, sînt asigurate de unul sau de mai mulţi lucrători desemnaţi, de unul sau de mai multe servicii distincte, indiferent dacă sînt din interiorul sau din exteriorul unităţii.

(9) Lucrătorul desemnat (lucrătorii desemnaţi) şi/sau serviciul (serviciile) de protecţie şi prevenire trebuie să colaboreze între ei.

(10) În cazul unităţilor în care se desfăşoară activităţi fără pericole de accidentare sau de îmbolnăvire profesională, conducătorul unităţii poate să-şi asume atribuţiile lucrătorului desemnat dacă acesta a absolvit cursurile de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă.

Conform art. 13 din Legea nr. 186 din 10.07.2008 securităţii şi sănătăţii în muncă.

Angajatorul are şi alte obligaţii:

a) să fie în posesia unei evaluări a riscurilor profesionale, inclusiv a celor referitoare la grupurile sensibile la riscuri specifice;

b) să decidă care sînt măsurile de protecţie ce urmează a fi luate şi, în caz de necesitate, care este echipamentul de protecţie ce poate fi utilizat;

c) să ţină evidenţa accidentelor de muncă ce au ca efect incapacitatea de muncă a lucrătorului pentru mai mult de 3 zile;

d) să întocmească pentru autorităţile competente, în conformitate cu actele normative în vigoare, rapoarte privind accidentele de muncă suferite de lucrătorii săi;

e) din faza de cercetare, proiectare şi execuţie a construcţiilor, a echipamentelor de lucru, precum şi de elaborare a tehnologiilor de fabricaţie, să adopte soluţii conforme cerinţelor de securitate şi sănătate în muncă, a căror aplicare va avea ca efect eliminarea sau diminuarea riscurilor profesionale;

f) să întocmească, în cazul cînd natura şi gradul de risc profesional o necesită, un plan anual de protecţie şi prevenire care să includă măsuri tehnice, sanitare, organizatorice şi de altă natură, bazat pe evaluarea riscurilor profesionale, care să fie aplicat corespunzător condiţiilor de lucru specifice unităţii;

g) să stabilească pentru lucrători atribuţiile ce le revin în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă, corespunzător posturilor de lucru sau funcţiilor exercitate;

h) să asigure elaborarea instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă, în spiritul prezentei legi, pentru aplicarea actelor normative în domeniu, ţinînd seama de particularităţile activităţilor şi ale locurilor de muncă din unitate;

i) să asigure şi să controleze, prin propria competenţă, prin intermediul lucrătorilor desemnaţi şi/sau al serviciilor externe de protecţie şi prevenire, cunoaşterea şi aplicarea de către toţi lucrătorii a măsurilor prevăzute în planul de protecţie şi prevenire stabilit, precum şi a dispoziţiilor legale în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă;

j) să ia măsuri pentru asigurarea unităţii cu materialele necesare informării şi instruirii lucrătorilor: afişe, ghiduri, filme cu privire la securitatea şi sănătatea în muncă etc.;

k) să asigure informarea fiecărei persoane, anterior angajării în muncă, asupra riscurilor profesionale la care aceasta ar putea fi expusă la locul de muncă, precum şi asupra măsurilor de protecţie şi prevenire necesare;

l) să angajeze numai persoane care, în urma examenului medical şi, după caz, a testării psihologice a aptitudinilor, corespund sarcinii de muncă pe care urmează să o execute;

m) să asigure efectuarea examenului medical periodic şi, după caz, testarea psihologică periodică a lucrătorilor;

n) să ţină evidenţa zonelor cu risc profesional grav şi specific, menţionate la art.10 alin. (4) lit. e);

o) să asigure funcţionarea permanentă şi corespunzătoare a sistemelor şi dispozitivelor de protecţie, a aparaturii de măsurare şi de control, precum şi a instalaţiilor de captare, de reţinere şi de neutralizare a substanţelor nocive degajate în timpul proceselor tehnologice;

p) să asigure comunicarea, cercetarea şi raportarea corectă şi în termenele stabilite a accidentelor de muncă produse în unitate, elaborarea şi realizarea măsurilor de prevenire a acestora;

q) să prezinte documentele şi informaţiile privind securitatea şi sănătatea în muncă, solicitate de inspectorii de muncă în timpul controlului sau în timpul cercetării accidentelor de muncă;

r) să asigure realizarea măsurilor dispuse de inspectorii de muncă în timpul controlului şi în timpul cercetării accidentelor de muncă;

s) să desemneze, la solicitarea inspectorului de muncă, lucrătorii care să participe la efectuarea controlului sau la cercetarea accidentelor de muncă;

t) să nu modifice starea de fapt rezultată din producerea unui accident grav, mortal sau colectiv, de muncă, cu excepţia cazurilor cînd menţinerea acestei stări poate genera alte accidente de muncă ori poate periclita viaţa accidentaţilor şi a altor persoane;

u) să asigure lucrătorii cu echipamente de lucru neprimejdioase;

v) să acorde gratuit lucrătorilor echipament individual de protecţie;

x) să acorde gratuit lucrătorilor echipament individual de protecţie nou în cazul degradării acestuia sau în cazul pierderii calităţilor de protecţie.

Conform art. 17 din Legea nr. 186 din 10.07.2008 securităţii şi sănătăţii în muncă.

1) Angajatorul trebuie să asigure condiţii pentru ca fiecare lucrător să primească o instruire suficientă, adecvată, teoretică şi practică în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă, în special sub formă de informaţii, instrucţiuni şi/sau lecţii:

a) la angajare, care include instruirea introductiv-generală şi instruirea la locul de muncă;

b) în cazul schimbării locului de muncă, transferului sau permutării;

c) la introducerea unui nou echipament de lucru sau la modificarea echipamentului de lucru existent;

d) la introducerea oricărei noi tehnologii sau proceduri de lucru;

e) la executarea unor lucrări speciale.

(2) Instruirea lucrătorilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă trebuie să fie:

a) adaptată în funcţie de evoluţia riscurilor profesionale sau de apariţia unor riscuri noi;

b) periodică şi pe măsura necesităţii.

(3) Instruirea periodică a muncitorilor se va efectua la intervale ce nu vor depăşi 6 luni.

(4) Angajatorul se va asigura că lucrătorii unităţilor din exterior, care desfăşoară activităţi în unitatea sa, sînt instruiţi adecvat în ce priveşte riscurile profesionale pe durata desfăşurării activităţilor în această unitate.

(5) Reprezentanţii lucrătorilor au dreptul la o instruire corespunzătoare.

(6) În cazul în care resursele unităţii respective nu sînt suficiente pentru organizarea instruirii lucrătorilor în sensul alin.(1) din lipsa personalului specializat, angajatorul este obligat să recurgă la servicii externe de protecţie şi prevenire acreditate în modul prevăzut de lege .

(7) Instruirea conducătorilor de unităţi, conducătorilor locurilor de muncă, specialiştilor, lucrătorilor desemnaţi şi reprezentanţilor lucrătorilor se efectuează îndată după numirea lor în funcţiile respective şi periodic, cel puţin o dată în 36 de luni. Instruirea conducătorilor de unităţi şi lucrătorilor desemnaţi se efectuează la cursuri de instruire realizate de serviciile externe de protecţie şi prevenire .Instruirea conducătorilor locurilor de muncă, specialiştilor şi reprezentanţilor lucrătorilor se efectuează la cursuri de instruire realizate de serviciul intern de protecţie şi prevenire sau de serviciile externe de protecţie şi prevenire.

(8) Instruirea lucrătorilor prevăzută în prezentul articol are loc în timpul programului de lucru, în interiorul sau în afara unităţii. Costul instruirii se suportă de către angajator.

Conform art. 19 din Legea nr. 186 din 10.07.2008 securităţii şi sănătăţii în muncă.

(1) Fiecare lucrător îşi va desfăşura activitatea în conformitate cu pregătirea profesională şi instruirea sa, precum şi cu instrucţiunile de securitate şi sănătate în muncă primite din partea angajatorului, astfel încît să nu expună la pericol de accidentare sau de îmbolnăvire profesională nici propria persoană şi nici alte persoane care ar putea fi afectate de acţiunile sau de omisiunile lui în timpul lucrului.

(2) Pentru realizarea dispoziţiilor alin.(1), lucrătorii sînt obligaţi:

a) să utilizeze corect maşinile, aparatele, uneltele, substanţele periculoase, echipamentele de transport şi alte mijloace de producţie;

b) să utilizeze corect echipamentul individual de protecţie pus la dispoziţie şi, după utilizare, să îl înapoieze sau să îl pună la locul destinat pentru păstrare;

c) să excludă deconectarea, schimbarea sau mutarea arbitrară a dispozitivelor de protecţie ale maşinilor, aparatelor, uneltelor, instalaţiilor, clădirilor şi altor construcţii, precum şi să utilizeze corect aceste dispozitive;

d) să comunice imediat angajatorului şi/sau lucrătorilor desemnaţi orice situaţie de muncă pe care au motive întemeiate să o considere un pericol grav pentru securitate şi sănătate, precum şi orice defecţiuni ale sistemelor de protecţie;

e) să aducă la cunoştinţă conducătorului locului de muncă şi/sau angajatorului orice caz de îmbolnăvire a lor la locul de muncă sau orice accident de muncă suferit de ei;

f) să coopereze cu angajatorul şi/sau cu lucrătorii desemnaţi, atîta timp cît este necesar, pentru a face posibilă realizarea oricăror măsuri sau cerinţe dispuse de inspectorii de muncă sau pentru a da posibilitate angajatorului să se asigure că mediul de lucru este în siguranţă şi nu prezintă riscuri profesionale în activitatea lucrătorului;

g) să însuşească şi să respecte instrucţiunile de securitate şi sănătate în muncă.

(3) Obligaţiile prevăzute la alin.(1) se aplică, după caz, şi altor persoane specificate la art.3 alin.(2) lit.c)–h).

Conform art. 20 din Legea nr. 186 din 10.07.2008 securităţii şi sănătăţii în muncă.

Fiecare lucrător este în drept:

a) să aibă un post de lucru corespunzător actelor normative de securitate şi sănătate în muncă;

b) să obţină de la angajator informaţii veridice despre condiţiile de lucru, despre existenţa riscului profesional, precum şi despre măsurile de protecţie împotriva influenţei factorilor de risc profesional;

c) să refuze efectuarea de lucrări în cazul apariţiei unui pericol pentru viaţa ori sănătatea sa pînă la înlăturarea acestuia;

d) să fie asigurat, din contul angajatorului, cu echipament individual de protecţie;

e) să fie instruit şi să beneficieze de reciclare profesională în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă din contul angajatorului;

f) să se adreseze angajatorului, sindicatelor, autorităţilor administraţiei publice centrale şi locale, instanţelor judecătoreşti pentru soluţionarea problemelor ce ţin de securitatea şi sănătatea în muncă;

g) să participe personal sau prin intermediul reprezentanţilor săi la examinarea problemelor legate de asigurarea unor condiţii de lucru nepericuloase la postul său de lucru, la cercetarea accidentului de muncă sau a bolii profesionale contractate de el;

h) să fie supus unui examen medical extraordinar potrivit recomandărilor medicale, cu menţinerea postului de lucru şi a salariului mediu pe durata efectuării acestui examen.

Conform art. 48 Codul muncii,

(1) Anterior angajării sau transferării într-o nouă funcţie, angajatorul are obligaţia de a informa persoana care urmează a fi angajată sau transferată despre condiţiile de activitate în funcţia propusă, oferindu-i informaţia prevăzută la art. 49 alin. (1), precum şi informaţia privind perioadele de preaviz ce urmează a fi respectate de angajator şi salariat în cazul încetării activităţii. Informaţia în cauză va face obiectul unui proiect de contract individual de muncă sau al unei scrisori oficiale, semnate de angajator cu semnătură electronică sau cu semnătură olografă. Obligaţia de informare a persoanei selectate în vederea angajării sau a salariatului, în cazul transferului, se consideră îndeplinită de către angajator la momentul semnării contractului sau a acordului suplimentar la contractul individual de muncă.

(2) La angajare, salariatului îi vor fi puse la dispoziţie, suplimentar, convenţiile colective care-i sînt aplicabile, contractul colectiv de muncă, regulamentul intern al unităţii, precum şi informaţia privind cerinţele de securitate şi sănătate în muncă aferente activităţii sale.

Conform art. 58 Codul muncii,

(1) Contractul individual de muncă se încheie în formă scrisă. Contractul individual de muncă încheiat pînă la data intrării în vigoare a prezentului cod poate fi perfectat în formă scrisă numai cu acordul părţilor. Propunerea angajatorului privind perfectarea contractului individual de muncă în formă scrisă se aduce la cunoştinţa salariatului, sub semnătură sau prin altă modalitate care permite confirmarea recepționării/înștiințării, prin ordinul (dispoziţia, decizia, hotărîrea) angajatorului. Propunerea salariatului privind perfectarea contractului individual de muncă în formă scrisă se aduce la cunoştinţa angajatorului prin depunerea şi înregistrarea cererii lui scrise. Refuzul motivat al uneia dintre părţi privind perfectarea contractului individual de muncă în formă scrisă se comunică celeilalte părţi prin răspunsul său scris în decurs de 5 zile lucrătoare.

În speță, obiectul contenciosului administrativ în prezenta cauză îl constituie verificarea legalității procesului-verbal nr. ***** din 29.12.2022 emis de Inspectoratul de Stat al Muncii privind cercetarea accidentului de muncă mortal și prescripția de înlăturare a neconformităților constatate.

Partea reclamantă FPC „Exfactor Grup” SRL a solicitat anularea actelor administrative, invocând lipsa raportului de muncă cu victima accidentului de muncă mortal și depășirea atribuțiilor de către autoritate.

La caz, instanța atestă că probele anexate demonstrează indubitabil existența unui raport de muncă între FPC „Exfactor Grup” SRL și defunctul **********, contrar susținerilor reclamantei. Astfel, raportul de expertiză judiciară nr. ***** din 01.11.2022 stabilește că la data de 08.10.2021, **********efectua lucrări de zidărie la etajul 14 al blocului nr. 9 pe șantierul aparținând reclamantei. Mai mult, faptul că victima se afla pe teritoriul șantierului de construcții al reclamantei și desfășura activități specifice meseriei de zidar sub coordonarea personalului de conducere al societății dirigintele de șantier *****u ***** și maistrul ***** *****, atestă existența unei relații de subordonare caracteristice raportului de muncă.

Instanța constată că, în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 186 din 10.07.2008, legislația în domeniu se aplică inclusiv persoanelor care nu au contract individual de muncă încheiat în formă scrisă și pentru care dovada clauzelor contractuale și a prestațiilor efectuate se poate face prin orice alt mijloc de probă.

Prin urmare, absența unui contract individual de muncă încheiat în formă scrisă nu exonerează angajatorul de obligațiile prevăzute de legislația muncii și nu poate constitui temei pentru anularea actelor administrative contestate.

La fel, instanța remarcă că reclamanta a încălcat normele privind securitatea și sănătatea în muncă. Conform raportului de expertiză judiciară enunțat supra, directorul societății nu a respectat prevederile art. 9 alin. (1), art. 10 alin. (1) și alin. (3) lit. g), art. 11 alin. (1), (2) și (3), art. 13 lit. e), g), i), j), k), l), m), o) și v), art. 17 alin. (1) lit. a) și alin. (7) din Legea nr. 186/2008. În context, **********a fost admis la muncă fără efectuarea instruirii obligatorii în domeniul securității și s*****tății în muncă, fără control medical la angajare și fără a fi dotată cu echipament individual de protecție, încălcări care au contribuit direct la producerea accidentului mortal.

La fel, instanța atestă că conform raportului de expertiză și procesului-verbal contestat, la data accidentului, lucrările se desfășurau la etajul 14 în absența balustradelor

de protecție și a altor mijloace de ancorare, încălcându-se astfel prevederile pct. 118-120 din Hotărârea Guvernului nr. 80/2012 privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru șantierele temporare sau mobile.

Totodată, raportul de expertiză judiciară stabilește existența legăturii cauzale directe între nerespectările admise de conducerea șantierului și producerea accidentului mortal, precum și o legătură cauzală indirectă majoră între nerespectările admise de directorul societății și producerea evenimentului tragic.

Cu privire la argumentul părții reclamante privind depășirea atribuțiilor de către autoritate, instanța constată că Inspectoratul de Stat al Muncii a acționat în limitele competențelor sale legale. Conform art. 16 din Codul administrativ și art. 225 alin. (2) din același cod, autoritatea publică și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege, luând în considerare toate faptele relevante și respectând limitele legale ale acestui drept. La fel, procesul-verbal contestat conține o motivare completă atât în fapt, cât și în drept, respectând cerințele art. 118 alin. (2) din Codul administrativ.

Celelalte argumente invocate de partea reclamantă nu au relevanţă, deoarece nu denotă încălcarea esenţială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru anularea actului administrativ contestat şi urmează a fi respinse.

În acest context, analizând argumentele expuse de reclamant în cererea de chemare în judecată în coraport cu circumstanțele de fapt ale speței și normele legale citate supra, instanța de contencios administrativ constată că, acțiunile pârâtului sunt întemeiate, or, poziția reclamantului expusă în cererea de chemare în judecată, este una nefondată, care se bazează pe interpretarea eronată a normelor de drept material și pe argumente neprobate.

Coroborând normele legale citate cu circumstanțele speței, instanța deduce, că activitatea administrativă efectuată de către Inspectoratul de Stat al Muncii este una legală și întemeiată. Or, autoritățile publice la soluționarea speței au cercetat complet și multiaspectual circumstanțele și în limita competenţei, a emis actul administrativ prin care și-a realizat scopul său legal.

Astfel, analizând normele legale citate mai sus în coraport cu circumstanţele de fapt ale speţei şi materialul probatoriu administrat, instanța conchide că, nu a constatat admiterea a careva abateri la emiterea actului administrativ de către Inspectoratul de Stat al Muncii.

Totodată, analizând argumentele expuse de reclamant în cererea de chemare în judecată în coraport cu circumstanțele de fapt ale speței și normele legale citate supra, instanța de contencios administrativ constată că, acțiunile autorității pârâte sunt întemeiate, or, poziția părții reclamante, expusă în cererea de chemare în judecată, este una nefondată, care se bazează pe interpretarea eronată a normelor de drept material.

În aceiași ordine de idei, instanța concluzionează că, în speță, actele administrative contestate nu încalcă principiul proporționalității între mijloacele folosite şi scopul urmărit, bazându-se pe probleme identificate, justificate obiectiv şi rezonabil.

Conform art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele

hotărâri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sânt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a) - e).

În conformitate cu prevederile art. art. 232, 224 - 226, din Codul administrativ, instanța de judecată, -

H o t ă r ă ș t e:

Cererea de chemare în judecată depusă de FPC „Exfactor Grup” SRL către Inspectoratul de Stat al Muncii, terți ***** *****, ***** *****, **********, **********, **********, **********și **********cu privire la declararea nulităţii rezultatelor controlului expuse în procesul - verbal nr. ***** privind cercetarea accidentului de muncă. Gravitatea: mortal și anularea prescripţiei de înlăturare a neconformităţilor din procesul - verbal de control adiţional nr. *****din 29.12.2022 - se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru). Motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată.

Preşedintele şedinţei,
judecător **Victor Sîrbu**